

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 605/2017
06.04.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Катарине Манојловић Андрић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драгана Пауновић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Јовица Стојаковић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2870/16 од 29.07.2016. године, у седници већа одржаној дана 06.04.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2870/16 од 29.07.2016. године, у одбијајућем делу тужбеног захтева.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 14084/14 од 03.07.2015. године, ставом првим изреке, одбијен је предлог за прекид поступка до правноснажног окончања кривичних поступака који се воде пред Првим основним судом у Београду К 2173/14, К 580/14, К 1142/14, К 1741/14, К 699/14, К 713/14 и К 6/15. Ставом другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова услед повреде части и угледа исплати износ од 300.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 03.07.2015. године, као дана пресуђења, па до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавеже тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова услед повреде угледа и части исплати износ од још 200.000,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења па до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 53.460,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде, а уколико трошкове у року не исплати, са законском затезном каматом од 03.07.2015. године, до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 2870/16 од 29.07.2016. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П 14084/14 од 03.07.2015. године у ставу првом изреке. Ставом другим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П 14084/14 од 03.07.2015. године у ставу трећем изреке. Ставом трећим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П 14084/14 од 03.07.2015. године у ставу другом и четвртм изреке, тако што је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова услед повреде части и угледа исплати износ од 50.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 03.07.2015. године, па до исплате, а одбијен као неоснован тужбени захтев за веће тражење од досуђеног износа, до износа од 250.000,00 динара, са траженом законском каматом, као и обавезана тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 42.300,00 динара, са законском затезном каматом од 03.07.2015. године до исплате, док је за веће тражење до износа од 53.460,00 динара тужбени захтев тужиоца одбијен као неоснован.

Против другостепене пресуде, у делу којим је одбијен тужбени захтев, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану другостепену пресуду на начин прописан чланом 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...55/14) и нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка прописана чланом 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити су учињене друге битне повреде одредаба парничног поступка које би могле представљати основ за уважавање ревизије тужиоца.

Према утврђеном чињеничном стању, у листу „ВВ“ дана године, објављен је текст под насловом „...“ у ком је тужена дала изјаву, између осталог, да она не губи наду да ће се вратити у стан из ког је њу полиција избацила средином јануара, те да је за агонију тужене главни кривац адвокатска канцеларија АА, да су туженој почели да се јављају људи које је иста канцеларија преварила, те да у томе није сама, већ постоје и двојица младића чији су родитељи завршили у болници због тога. Адвокат, овде тужилац АА је заступао тужилачку страну у поступку у ком је овде тужена обавезана да се исели из стана који је добила уговором о поклону од сада покојне ГГ. Међутим, претходно је поклонодавац исти стан продала ДД, која је потом стан продала ЂЂ, а ЂЂ исти стан продала ЕЕ, који је уписао право својине. Тужена је покренула парницу П 24914/12, ради поништаја уговора о купопродаји стана из којег је иселена. Текст који је предмет ове парнице је, осим у листу „ВВ“, објављен и у неколико других листова, а поводом чега је тужилац поднео посебне приватне кривичне тужбе због

повреде части и угледа. Поводом објављивања текста, тужилац је навео да се лоше осећао, да му је пуно људи отказало пуномоћје, да је морао да се правда околини, да се бави адвокатуром 30 година и није дисциплински, нити кривично одговарао, те да пошто има старатељство над малолетним сином, многи родитељи су га питали о чему се ради, као и да ли треба да се њихова деца друже са његовим сином. Тужена није спорила да је дала изјаве објављене у спорном тексту.

Првостепени суд је с позивом на одредбу члана 200. став 1. Закона о облигационим односима, досудио тужиоцу новчану накнаду од 300.000,00 динара, имајући у виду да изјаве тужене превазилазе границе изношења критичког мишљења о раду и понашању тужиоца, те да исте не представљају вредносни суд о његовом раду, већ су усмерене на личност тужиоца изречене на начин којим се вређа његова част и нарушава углед, да су наведене изјаве објективно увредљиве и омаловажавајуће, те да оваква врста критике и мишљења није заштићена чланом 10. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода и уз образложење да овај износ представља сатисфакцију за све што је тужилац претрпео изјавама од стране тужене, док је преко досуђеног, а до траженог износа тужбени захтев тужиоца одбио као неоснован.

Апелациони суд је при неспорном основу тужбеног захтева, закључио да тужиоцу на име накнаде штете због претрпљених душевних болова услед повреде части и угледа припада износ од 50.000,00 динара, те како је првостепеном пресудом досуђен износ од 300.000,00 динара преиначио првостепену пресуду, тако што је одбио тужбени захтев тужиоца за износ од 250.000,00 динара, с позивом на одредбу члана 200. Закона о облигационим односима.

Имајући у виду тако утврђено чињенично стање, правилно је другостепени суд применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду тако што је тужиоцу досудио износ од 50.000,00 динара, а преко досуђеног износа тужбени захтев тужиоца одбио као неоснован.

Ревидент у ревизијским разлозима изражава супротан правни став од израженог става дугостепеног суда, сматрајући да је накнада одмерена прениско, услед чега је материјално право погрешно примењено.

Ревизијски суд не прихвата у ревизији изражене правне ставове. Наиме, чланом 200. став 1. Закона о облигационим односима, прописано је да за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањене животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица, као и за страх, суд ће ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете, као и у њеном одсуству. Ставом 2. истог члана, прописано је да ће приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и о висини њене

накнаде, суд водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме та накнада служи, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

И по оцени Врховног касационог суда, другостепени суд је правилно применио материјално право када је обавезао тужену да тужиоцу накнади нематеријалну штету у досуђеном износу. Наиме, другостепени суд је ценио душевне болове које је тужилац трпео због повреде части и угледа, а услед изјава тужене у дневном листу „ВВ“, које су биле усмерене на личност тужиоца и по својој природи такве да су увредиле и нарушавају углед и достојанство тужиоца, при чему је имао у виду и да је током првостепеног поступка утврђено да је тужилац трпео душевне болове због наведених изјава обзиром да је по објављивању интервјуа био узнемирен, да се осећао лоше и да је имао проблема јер му је доста клијената отказало пуномоћје, због чега је спорни текст проузроковао повреду части и угледа, имајући у виду постојеће друштвене прилике у нашој средини, а посебно професионални положај тужиоца који је познат адвокат. Суд је приликом одмеравања накнаде имао у виду и осећај који је тужилац имао том приликом, и у наредном периоду, због чега досуђени износ од стране другостепеног суда одговара претрпљеној штети.

Не могу се прихватити као основани наводи ревидента да другостепени суд није утврдио правичну новчану накнаду.

Ово из разлога што је другостепени суд приликом одмеравања висине накнаде имао у виду чињеницу да спорне изјаве представљају израз револта тужене, јер се иста осећала превареном пошто сматра да исход поступка није праведан, а да није у питању стављање на терет тужиоцу извршење кокретног кривичног дела, а што представља чињеничну тврдњу тужиоца, а да са друге стране, имајући у виду члан 2. Закона о адвокатури, да су границе критике коју је тужилац дужан да трпи шире од оних које су дужни да трпе лица која не обављају службу од јавног значаја, те како је рад тужиоца као јавног делатника изложен критици и јавној дискусији, то тужилац мора испољити већи степен толеранције у односу на друга лица.

Суд је имао у виду и наводе ревидента да је Апелациони суд погрешно протумачио тежину изјаве тужене, позивајући се на одлуку Уставног суда Уж 26/12 од 02.04.2015. године, али је нашао да исти нису од утицаја на правилност оваквог закључка другостепеног суда у погледу висине досуђене накнаде нематеријалне штете, обзиром да се наведена одлука Уставног суда не може уподобити истом чињеничном стању, а све имајући у виду и да је сврха накнаде нематеријалне штете да се досуђивањем износа као накнаде за претрпљену нематеријалну штету оштећеном, овде тужиоцу, пружи одговарајућа сатисфакција према значају повређеног добра и тежини повреде, односно да се оштећеном лицу кроз новчани износ омогући уживање у појединим животним задовољствима и благодетима. Дакле, сврха накнаде нематеријалне штете је одговарајућа

сатисфакција према значају повређеног добра и тежини повреде, а иста се постиже досуђеним износом.

На основу изнетог, Врховни касациони суд је применом члана 414. Закона о парничном поступку, одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић